

2837

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

NO EXAGEREM, AMIC LLORENÇ!

Diem dissabte passat que no volem esser triomfalistes. Però tampoc no volem esser derrotistes. Volem tocar de peus en terra, veure la realitat tal com és, i un cop vista, afrontar-la. Deim això perquè a ULTIMA HORA de dimarts passat llegirem un article d'En Llorenç Capellà que, amb el títol EL IDIOMA, presenta una visió tremendament derrotista de la Campanya per la Cooficialitat. Segons ell, "en cas de que se acceptara, assistiríem a una breu revitalització idiomàtica, previa a su definitiva muerte". La nostra sorpresa davant una afirmació tan dogmàtica, fou considerable. ¿Com pot afirmar ningú que una llengua que s'ha mantingut viva a Mallorca durant munts i munts d'anys, en situació d'opressió total, moriria definitivament al cap de poc temps d'aconseguir una normalització completa del seu ús públic, ensenyament a les escoles i a tots els nivells d'educació, mitjans de comunicació adequats, etc.?

En Llorenç ens explica en què basa la seva afirmació: "Ahora, el mallorquí sabe perfectamente que el castellano es el idioma de la conveniencia, pero que no es el suyo propio. Después sabría que tanto el uno como el otro le serían perfectamente propios. Huelga decir por cuál de los dos se decidirá. Dentro de veinte años todos castellanos y aquí paz y después gloria".

Si fos una broma, podria passar. Però si ho diu convençut, l'argumentació és llastimosa. "¿Qui ha dit que una declaració de cooficialitat impliqui que els dos idiomes ens siguin "perfectament propis"? Cooficialitat vol dir que tots dos idiomes tenen igualtat de drets, i que cap d'ells pot esser "imposat"; que, per tant, tots els habitants del territori els han de conèixer tots dos, i que allò de "habla español, que no te entiendo" no és admissible; que ningú no pot obligar cap professor a parlar castellà a les seves classes, amb l'excusa que hi pot haver allots castellans que no l'entenguin; que la presència de cap autoritat oficial, ni que sigui el Rei —i bé que ho va demostrar ell mateix a Barcelona— no pot obligar ningú a deixar de parlar català; en una paraula, que el castellà deixaria d'esser "el idioma de la conveniencia". Suposar que en aquestes condicions els mallorquins (que fins ara han SABUT que el castellà "no és el seu idioma propi", encara que oficialment "la lengua de España" era "el español") considerarien ara els dos idiomes com a "perfectament propis", i a més a més, triarien sense dubtar el castellà, ve a esser un insult als mallorquins. Si fins ara no han "adoptat" el castellà, tot i que era l'única llengua que sabien escriure, i que no sabien parlar de temes de cultura en la nostra per falta de vocabulari, ¿per quin motiu l'havien d'adoptar quan haguessin deixat d'esser analfabets forçats en la pròpia llengua?

No dubtam de la bona fe d'En Llorenç Capellà. Es un dels qui pensen que "demanant la cooficialitat demanam massa poc", i ja varem dir que tots ells caben perfectament dins la nostra Campanya. Però la seva argumentació ens fa por, precisament per derrotista. Els qui creuen que és necessari demanar l'oficialitat, són víctimes de la deformació produïda per una llarga vivència dins l'autoritarisme. Pensar que sense "una EXIGENCIA posterior a usarlo y a IMPONERLO en todas sus manifestaciones públicas" el nostre idioma no serà usat normalment A CA—NOSTRA, és suposar que només som capaços d'actuar per imposició. La democràcia no s'improvisa, ja ho sabem. Però hem de fer un esforç per democratitzar-nos ràpidament. Tots predicam ara les llibertats democràtiques —bé, quasi tots—, però ens costarà molt deixar de pensar dins unes coordenades dictatorials.

Demanar la cooficialitat del català, és demanar la seva oficialitat, ja que ara no és oficial; demanar l'oficialitat, no vol dir que demanem que el castellà

deixi d'esser-ho: del castellà no se'n parla. Que hi hagi gent que vulgui que s'entengui així, és una altra cosa, però creim que és una equivocació. A Suïssa, les quatre llengües són cooficials (o són oficials, com vulgueu): totes quatre tenen el mateix dret a esser usades a tot el territori suís. Naturalment, a cada cantó es parla majoritàriament la llengua pròpia d'aquell cantó, tant en l'àmbit privat com en el públic. No veim per què no ha d'esser així en el nostre país (jo és que creim de ver que "somos diferentes"?). De fet, a Catalunya durant la República hi hagué cooficialitat, i el català era la llengua usada normalment a tot arreu.

Creç que aquest precedent de la nostra pròpia llengua a terres catalanes és més vàlid que els fets que cita En Llorenç Capellà per justificar el seu recel: que a dos actes públics recents l'assemblea d'obrers d'hosteleria i l'homenatge a Tierno— quasi no fos usat el català. En Llorenç hauria de recordar que ENCARA NO ENS HAN RECONEGUT LA COOFICIALITAT, i que actualment qualsevol castellà "té oficialment dret" a EXIGIR que es parli en castellà a una reunió pública. Si N'Obrador i En Pericàs haguessin parlat en mallorquí i qualgué hagués protestat, haurien hagut de triar entre atendre la reclamació —renunciant a la seva "funció reivindicativa"—, o no fer-ne cas, i llavors s'hauria produït segurament una discussió per la qüestió lingüística que tal vegada hauria estat reivindicativa (això suposant que una majoria de mallorquins no hagués donat la raó als reclamants), però no hauria estat de cap manera "integradora": no integrarem ningú a cop de "PARLAU CRISTIA!".

Ben mirat, més desencorajador que l'ús públic del castellà en els dos actes que cita En Capellà, és l'ús públic que en fa ell per defensar el català en el mateix diari en què es publica LA COLUMNA DE FOC. ¿Per què no fa ell en català la reivindicació del català? ¿O espera que l'hi imposin per decret?

Suposam que hi deu haver qualche motiu que justifiqui aquesta anomalia, i estam disposats a comprendre'l; però per la mateixa raó hem de comprendre els d'En Pericàs i N'Obrador. Estam segurs que ells i els altres obrers mallorquins sabran fer respectar el nostre dret a l'ús públic de la nostra llengua quan sigui reconegut (i si no ho fan, ja els ho reclamarem llavors). Ara els demanam que s'adhereixin amb entusiasme a la Campanya i que aprofitin totes les ocasions que bonament tinguin d'usar-la; però no els podem exigir de cap manera que, per una reivindicació lingüística que actualment no és reconeguda, posin en perill els resultats d'una assemblea d'obrers on la solidaritat és essencial per a uns problemes laborals greus: si els obrers immigrants se senten solidaris amb els mallorquins en la seva problemàtica de classe, també s'hi sentiran en la qüestió lingüística, mentre que si comencen a barallar-se per qüestions lingüístiques abans d'aconseguir la solidaritat laboral, no arribaran enlloc.

Per tant, amic Llorenç i tots els qui pensau com ell, no exagerem: Demanar la cooficialitat no és de cap manera "reconocer la existencia de un bilingüismo" (¿com l'hem de reconèixer, si no existeix?), ni "ignorar una situación diglòsica, etc.". Es reclamar LA IGUALTAT DE DRETS amb el castellà, i ja ens cuidarem de fer respectar aquesta igualtat quan s'hagi reconegut legalment. Mentrestant, hem de LLUITAR per aconseguir-ho. Però LLUITEM PER LA NOSTRA LENGUA no vol dir "anem a garrotades amb els castellans o castellanitzants, per la nostra llengua". Vol dir que aprofitem totes les ocasions per fer comprendre a tothom la justícia de la nostra reivindicació, i per usar ja des d'ara el català sempre que això no hagi de produir conflictes de convivència. Per exemple, en escriure un article a un diari.

(A. Moll)

Vet aquí un grup de pacífics LLUITADORS per la nostra llengua. ¿Qui s'atrevirà a negar-los el seu dret a usar-la SEMPRE I EN TOT LLOC? Voldríem que, ara que ve el bon temps, proliferassin les camisetes multicolors que fan patent la nostra reivindicació. Posau també a la finestra del vostre cotxe l'adhesiu de la Campanya; així hi col·laborareu actiuament.

EL DIARI "MENORCA" I LA NOSTRA LENGUA

Amb ocasió d'un viatge recent a Menorca, tinguérem la impressió que els menorquins tenien una preparació cívic-política més satisfactòria que la de Mallorca, una visió més realista de la nostra problemàtica actual i una millor disposició a la feina comunitària; i al mateix temps, un més alt grau de conscienciació del valor de la llengua com a element essencial de la nostra entitat col·lectiva.

Confiam rebre aviat resposta menorquina a la nostra crida per a la secció TREBALLEM PER LA LENGUA, que ens permeti fonamentar la nostra impressió, i fer-ne part als lectors. En tot cas, és evident que el diari MENORCA té una actuació exemplar pel que fa a l'ús de la nostra llengua: Tot sovint hi publica articles, sobre temes diferents i signats per autors diferents; així, per exemple, en els tres números que van del dissabte 20 de març al dimarts 23, hi trobam els següents articles: Una recensió (tres columnes) de la conferència de Llibert Quatrecaas sobre "Federalisme i Europa" i

una entrevista amb el mateix conferenciant, signades per Joan C. de Nicolás; un article "En la mort de Clementina Arderiu", signat per Pere Gomila; "L'Economia, tacada" —a la secció "Espai d'economia"—, sobre els tristes esdeveniments de l'actualitat laboral, per G.L.; i una llarga recensió d'una Conferència del Bisbe de Menorca a Aiaor, que firma Arcadi Gomila (com que el títol de la conferència —"Camins en la Confusió"— és indicat en català, suposam que el Bisbe la va fer en la nostra llengua, cosa ben natural tractant-se de Menorca i d'un bisbe mallorquí, però que per nosaltres encara resulta noticable).

Desitjam que "Menorca" segueixi endavant en la normalització de l'ús de la nostra llengua per a tota casta de temes, i que la tasca exemplar que en aquest aspecte ha dut a terme En Mateu Seguí sigui continuada pel nou director, un jove castellanenc de qui esperam que sabrà defensar la nostra llengua, que és la seva.